

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A parlamenti szünet előtt.

Egy nappal előbb, vagy később kezdődik-e meg a parlament nyári szünete: e fölött csakugyan nem érdemes vitázni. Bizonyos, hogy az összeférhetlenségi eljárásra vonatkozó szabályzatot kívül már a szünet előtt nem kerül a ház elé olyan ügy, mely nagyobb vitát támaszthatna. A ház többi, még mulhatlanul elintézendő teendője csupa olyan javaslat, vagy jelentés, amelynek gyors elintézését semmi se akadályozza. Nagyon valószínű tehát, hogy ennek a hétnek vége előtt haza bocsátják már vakációjukra a tisztelt honatyákat, akik azután hozzáláthatnak teljes odaadással a mandátumbiztosítás kényes és gyakorta ugyancsak nehéz munkájához.

A képviselőház tegnap nem tartott ülést. Csak ma kezdi meg egy csomó apró-cseprő ügy elintézése után az összeférhetlenségi eljárásról szóló szabályzat, illetőleg az erre vonatkozó bizottsági javaslat tárgyalását. Valami nagy emóciókat ez sem fog már előidézni.

Miután a majoritás elfogadta a jury-rendszernek azt a formáját, amely mellett e rendszer minden előnye elvész s mely mellett a birói pártatlanság szinte lehetlenné válik: az egész reform értéke roppantul csökken, mert hiszen minden törvénynek értéke, annak alkalmazásától függ.

Amde ezen már segíteni nem lehet. Épp ezért aligha kelt az eljárási szabályzat tárgyalása valami erős hullámozást a képviselőházban.

A vármegyei pénzkezelés reformjáról szóló belügyminiszteri javaslat, ha el is intéződik a bizottságban, a plénum előtt csak a nyári szünet után tárgyalatik. Ez lesz a haldokló képviselőház utolsó jelentősebb feladata.

Ez a javaslat újra elkoboz a vármegyéktől egy nagy ősi jogot s kitöri a megyei autonomiának egyik életszervét.

Az Ugron—Rimler ügy.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 24.

A nagy port felvert Ugron—Rimler ügyben a „Neuer Wiener Tagblatt“ párisi tudósítója ma hosszasan beszélgetett Delcassé legbensőbb barátjával. A beszélgetést így írja le:

Delcassé, mikor a Waldeck kabinetbe belépett, fogadott egy Rimler nevű fiatal embert, aki Ugron Gáborra kivakozott és előmutatta Pomcarro kiváló francia képviselő levelét. A beszélgetés első sorban Magyarországról folyt. Azután Magyarország és Franciaország, végül Oroszország, mint Francia ország szövetségéről. Rimler meghatalmazás nélkül, a maga jószántából rámutatott arra, hogy Oroszország egy magyar pártra erős vonzó erőt gyakorol és talán már aktuális volna a kérdés, vajjon Franciaország nem volna-e valamely formában hajlandó, hogy ezen vonzóerőt gyarapítsa és kihasználja, mielőtt elérkezik a hármasszövetség megújításának kérdése.

Delcassé érdeklődéssel hallgatta, mire Rimler kijelentette, hogy ezélszerű volna, ha a francia kormány oly budapesti napilap megalapítását támogatná, amely megmenti Magyarországot a hármasszövetség káros hatásától. Az ujság akcióit jelentékonnyen támogatná egy francia, vagy francia-oros bank.

Ha információim pontos — folytatja a tudósító — Rimler különösen a bankra helyezett nagy súlyt, megkérdeve Delcassét, vajjon nem volna-e hajlandó őt valamely nagy párisi pénzintézettel összeköttetésbe hozni. Delcassé azt felelte, hogyha Rimlernek tudomása van ilyen pénzintézetről, kötelességének tartandja ajánlásaira figyelemmel őt hivatalosan is támogatni. Rimler megnevezett ilyen intézetet, mire Delcassé megígérte, hogy ajánlani fogja. Ezzel minden ki van merítve, amit Delcassé Rimlerrel tett.

A francia kormány ujság megalapítására pénzt sem nem adott, sem nem ígért. Rimlert másodsor már nem is fogadta Delcassé, mert értesült arról, hogy Ugron Rimlert dezavválja és hogy Rimler a kellenél is többet használta az Ugron nevet.

A földesi anyagyilkos.

Antos Gyula birái előtt.

A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap vette kezdetét az a jogász körökben is nagy érdeklődéssel várt tárgyalás, amelyben Antos Gyula, egy 24 éves földesi legény a vádlott.

Egy békétlen, erőszakos természetű fiatal ember, a ki már gyermekkorában a falba verte a fejét, ha valami nem úgy sikerült, ahogy ő akarta. Durva, kiméretlen a szülei, különösen az édes anyjával szemben Szántalanszor vérlázító kegyetlenséggel bánt az édes anyjával s úgy is végezte ki. Háromszor lőtt rá és azután azzal tetézte be rettenetes kegyetlenségét, hogy rugóit egyet az édes anyja holttestén.

A bűnét nem bánta meg. A boszszu hangján beszél most is az édes anyjáról s a mig a birák következetesen úgy teszik fel hozzá a kérdést, hogy „édes anyja“, addig ő soha, egyszer sem szólal másként csak „az anyám“. Lesütött fejjel ül, folytonosan a földre néz, egy pillanatra se emeli fel a fejét s nem mer senkinek a szemébe tekinteni. Megvádolja a szüleit, a kedvesét, a testvéreit, a menyasszonyát és mindenkit, a ki csak szóba jön.

A felháborodás moraja zug végig a közönség soraiban, mikor egy-egy olyan nyilatkozatot tesz, amely bűnösségét még rettenetesebbé teszi. Ott lebeg feje felett a kötél. Csak az előre megfontolt szándék nyerjen olyan fokozatos bizonyítást, miat ahogy a tegnapi tárgyalás során részben a vádlott valótlomása, részben a tényekkel megállapítható volt, Antos Gyula — azt hisszük — nem igen szabadul meg a kötél általi halálbüntetéstől. Bűne oly szédítően nagy, hogy a felmerülhető enyhítő körülmények mellett is aligha lesz enyhébb az életfogytiglantartó fegyháznál.

A törvényszéki tárgyalást dr. Szeőke István, a jeles büntető jogász, mint elnök vezeti. Ott vannak az oldalánál Kolbenháyer Kálmán és Tatay Ferencz birák. A vádat az ügyészi kar nagytehetségű tagja: Horváth Bálint dr. képviseli s a védelem tisztét dr. Kardos Samu, a kiváló kriminalista tölti be.

A tárgyalás lefolyásáról tudósítónk az alábbi részletekben számol be:

Az esküdtszék a következőleg alakult meg: Ifj. Pálffy József, Julow Lajos, Gebauer Károly, Halomágyi Sámuel, Balla Mihály, Kosza László, Veréb Lajos,

Ménes István, Tóth Ferencz, Gál Ferencz, Hauer Bertalan, Ungváry József; Póttakúdték: Tóth István és Várady Ignác.

A vádlott kihallgatása.

Elnök konstatálja, hogy ebben az ügyben vádhatározat nem hozatott. Felolvassa hát a vádirat rendelkező részét, amely szerint a királyi ügyészség Antos Gyula ellen gyilkosság büntette miatt vádat emel.

Elnök: (A vádlottnak.) Megértette mivel van vádolva?

— Igenis!

— Bűnösnek érzi magát?

— Igenis.

— Hát abban, hogy előre megfontolt szándékkal követte el tettét?

— Abban nem.

Antos Gyula egy pillanatra sem emeli fel a fejét, maga elő beszél monoton, alig érzhető hangon.

— Mi volt az oka, a miért az édes anyját megölte?

— Mindazok a mostoha bánás módok, a melyekben engem az édes anyám részitette elviselhetlenné tették rám nézve az ő életét. Azért tettem.

— Magának van bátyja is?

— Igen. Őt jobban szerettem, mint engem. Olyan üldözött gyermeke voltam én, mocskolt, szidott engem. Soká voltunk jó viszonyban.

— Hát az édes apjával milyen viszonyban volt?

— Nem vett részt a neveltetésemben. Elvált az anyámtól és csak akkor került haza a házhoz, mikor tizenkét éves voltam. Bizony ekkor se nagyon szeretett.

— Hát magának nem volt senki pártfogója?

— Senki nekem.

— Hát mikor állott elő, hogy jobban megharagudtak egymásra?

— Mikor 24 éves lettem, megakartam nőszülni. El akartam venni a falu legszebb leányát, Katona Ágnesét. De anyám azt mondta, hogy megne próbáljam cselekedni ezt a házasságot. Katona Ágnes azután férjhez is ment.

— Mért történt, hogy mégsem magához ment?

— Mert tudomásukra jött, hogy az anyám ellenezte a házasságot. Kénytelenségből ment Eszter férjhez, meg is mondta ezt nekem. Azután Bene Eszter akartam elvenni, azt is ellenezte az anyám.

— Hát az édes anyja más valakit akart a maga feleségének?

— Szabó Zsófiát, de arra azt mondta, hogy fiatal.

— Dehogyan mondta! A tanuk azt mondják, hogy az édes anyja úgy mondta: Vedd el, majd rátok száll az én vagyonom. Maga erre azt felelte: „Ki az Isten tudja kívánni, míg kend kirug a kéményen!”

— Bizony ellenezte a bátyám, a sógorom is.

— Látja Antos, maga megvédolja az édes anyját, apját, testvéreit, az egész családot, — pedig ellenkezőleg volt. Tanuk fogják bizonyítani hogy maga volt a rossz, indultatos, goromba; mindenkit lelővéssel fenyegetett, összeférhetetlen, elviselhetlen természetű ember maga.

— Ők bántak velem rosszul.

— Mondja csak meg, Katona Ágneshez kezdett azután maga járni?

— Igen! Azt mondta Ágnes, hogy eljön ő hozzám hitetlenül is élni.

— No látja, már meg Katona Ágnes is megvédolja; pedig az egy nagyon tisztességes nő, a ki ilyen határozatra aligha lenne képes.

— De igen!

— Hát azután eljegyezte?

— Vettem neki arany gyűrűt, de az

anyám rátámadt. Haragudott, hogy újra kezdtem Ágnessel s azt mondta, megözi engem. Az a gyűrű, a mit vettem neki, azt mondta az anyám, hogy az is az ő kamrájából került ki. Akkor vissza is kértem a gyűrűt Ágnesről és összaharagudtunk.

— Mikor ment megint Ágneshez?

— Októberben. Azután Karmazsin Sándor a hivatkozással mondtam egy pltykát, hogy okom legyen bemenni Ágneshez.

— No látja, most már az Ágnes legkedvesebb barátját vádolja meg.

— És mit mondtak Ágnesnek?

— Azt, hogy ritkábban járjak oda, mert újra hirbe hoznak bennünket.

Dehogyan! Szabóné is Ágnes is azt mondják, hogy akkor magát elutasította, hogy ne menjen többé oda.

— De megengedték.

— Hát azután jegyet váltott Domokos Rózával?

— Igen. Katona Ágnes levelet írt akkor nekem, hogy most boldogabb vagyok-é?

— Mikor maga az édesanyját meöltö, miért keverte bajba Katona Ágneset is?

— Hát csak azt mondtam mikor a csendőrök elfogtak, hogy hívják elő Katona Ágneset és mindent elmondok. A csendőrök arra mondták — Na, hogy úgy-é ez az asszony biztatott fel? Hát rá hagytam.

— És volt szíve magának eltérni, hogy azt a szegény asszony ártatlanul elfogják és bocsúkják.

— Nem mertem szólni.

— Nem? Hanem inkább eltűrte azt is, hogy egy hó apig a fogházban ártatlanul szenvedjen a szegény asszony.

— Már akkor nem mertem róla szólni.

— De hogy egy hónap után mégis szólott.

— Akkor már nem tudtam tovább tartani.

— Persze mert már akkor kisült, hogy ártatlan hogy amivel maga vádolja, az mind csak mese volt. Akkor mondta már, hogy ártatlan, a mikor Katona Ágneset kibocsátották a fogágból.

— Igen akkor mondtam.

— Domokos Rózát a maga jó szentából akarta feleségül venni.

— Igen! az apja nem ellenezte, de az anyja haragudott rám.

— Hát a leány szerette?

— Igen.

— Miért akart mégis elválni Domokos Rózától?

— Mert kiismertem Domokosékat, hogy jobban szeretik Katona Gábert, a ki a házhoz járt, mint engem. El is akarta venni a jegyesemet.

— Igen de tanuk mondják, hogy ez nem igaz. Katona Gábor csak azért járt a házhoz, mert jó barátja volt a Domokosék fiának. Azután Katona még sor alatt sem volt. És maga mégis elvált a jegyesemről.

— Igen, megmondtam az anyámnak. Domokos Rózát sem veszem el feleségül, mert észrevettem, hogy mást szeret. De megmondtam azt is, hogy Katona Ágneset veszem el feleségül. Összeszólkoztam az anyámmal.

— Hát aztán mit tett?

— Akkor mentem el Csillag Ignác-hoz, hogy csinálja meg az órámat. Mikor elakartam jönni, azt mondta, hogy volna neki egy revolvere eladód. Elköndérelhetném, vagy megvehetném.

— Hát maga magához vette?

— Igen. Hogy majd másnak nyereséggel eladjam.

— Hová ment aztán.

— A vásárba. Mikor Katona Ágnesék előtt mentem az a gondolatom támadt, hogy megölöm Katona Ágneset, meg magamat is.

— Hol vette hát a golyókat?

— Mablbreit Lukácsnál.

— Hát mikor megvette a lövényt, gondolta-é maga, hogy azzal öli meg Ágneset, meg magát?

— Igen. De azután hazamentem. Az anyám piszkolt, hogy nem ebédelek. Nem is ebédelek mondok — már én többet.

— És mit csinált délután?

— Busuliam.

— De maga kiment a kertbe és megpróbált egy lövést?

— Nem én.

— De három golyó hiányzott a revolverből. Maga pedig kettőt lőtt az édes anyjára.

— Hát azt is az anyámról lőttem.

— Azt is, hát a csendőrök előtt mért nem mondta?

— Nem akartam megmondani.

— Este otthon vacsorált?

— Igen, de azután átmentem Ágnesékhez, utközben páliukát ittam. Nem is mentem el aztán Ágneshez, hanem bezúrá gondoltam. Eszembe villant, hogy megölöm az anyámat.

— Miért?

— Mert úgy is ellenzi az én házasságomat.

— Igen! És azért meg kell ölni az édes anyját.

— Boldogtalan voltam.

— Mért nem ölte meg magát?

— Mert nekem az anyám ellen volt bosszúm.

— És hol jutott magának először eszébe, hogy megöli az édes anyját?

— Az utcán, mikor haza felé mentem.

— Mennyi ideig ment?

— Egy negyedóraig.

— Hát honnan gondolta maga az, hogy az apja, meg a bátyja nem lesznek otthon?

— Gondoltam, mert minden este Mártonékhöz jártak.

— Hát azt gondolta, hogy otthon van az édes anyja?

— Otthon szokott lenni!

— És mit gondolt maga?

— Hát már egészen el volt nálam határozva, hogy megölöm az anyámat azután magamat.

— Kinyitotta ki az ajtót?

— Az anyám.

— Hol vette ki maga a revolvert, a pitvarban, vagy az udvaron.

— Még az udvaron.

— Szólt valakit az anyja magához?

— Semmit!

— És maga rálőtt?

— Igen, rálőttem. Az anyám maga felé emelt kézzel fordult felém. Akkor másodszor is rálőttem. Azt mondják, hogy az arczát érte.

— Maga nem látta?

— Nem! Én megakartam magamat löni. A revolvert a szám felé tartottam s akkor láttam, hogy az anyám még mindig mozog a patka mellett. Odamentem és harmadszor is belélőttem. (A közönség között nagy mozgás.)

— Hát magát mért nem lőtte meg?

— Mert már akkor megbántam. Azután meg félttem is, hogy rosszul sül el, mint az anyámnál.

— Hát mit tett azután?

— A ládából pórtzt vettem ki.

— Miért?

— Hogy azt higgyék, hogy rabló járt a házban s az ölte meg az anyámat!

— Az anyjával nem tett azután semmit?

— Arczal lefektettem.

— Egyebet nem tett?

— Hát rugtam rajta egyet. A közönség mozog felszisszazszenek, zugás morajlik át a tömegen.

— Hová rugott.

— A nyakához rugtam.
 — Mondott valamit?
 — Azt mondtam, hogy „Látod anyám, ha nem szültél volna, nem haltál volna meg.”
 — Hová ment maga?
 — Elmentem és azon gondolkodtam, hogy feljontem magam. Mégis azután azt gondoltam, hogy a menyasszonyomat Domokos Rózát látogatom meg.
 — Magáért érte ment valaki, mikor a gyilkosság híre elterjedt.
 — Igen, az apám.
 — Mondott neki valamit az utcán?
 — Igen, annyit, hogy *küldte?*
 — Maga azzal van vádolva, hogy előre megfontolta a gyilkosságot.
 — Ezt nem ismerem be.
 — De a dolog is olyan formán van, hogy a vagyon miatt ölte meg az édes anyját és nem Katona Ágnest miatt.
 — A vagyonra nem adtam én semmit. Arra én nem is gondoltam. Én csak arra számítottam, hogy magamat ölöm meg.
 — Azt nem gondolta ki, hogyan fog menekülni a bajból?
 — Csak azután kényszerűségből gondoltam rá, mikor nem mertem magamat megölni.
 — Maga beismeri, hogy megugrta az édes anyja holttestét. Hát nem bántotta ez a tett magát?
 — Bosszus voltam. El voltam keseredve.
 — Azt nem mondta maga, hogy ha a birtok a kezére megy, akkor fogja elvenni Katona Ágnest?
 — Arra nem gondoltam.
 — A falubeliek azt mondják, hogy az édes anyja jó asszony volt, jól bánt magával is.
 — Ez nem úgy van! Be tudom igazolni.
 — Mért kellett magának a szülői beleegyezés a házassághoz, ha úgy is rossz viszonyban voltak?
 — Azért, mert mégis csak tőlük vártam a legjobbat.
 — Nem keresett valami foglalkozást, hogy megtudjon élni?
 — Voltam a csendőröknel, hogy vegyenek fel, azt mondták, hogy be van töltve a létszám.
 — Nem jobb lett volna magának elmenni a háztól, mint megölni az édes anyját.
 — Neki tulajdonítottam, hogy boldogtalan vagyok és bosszus voltam rá.

Az apa vallomása.

Azután került a sor az öreg Antos Gáborra, a vádlott édes apjára. Mikor a terembe lépett Dr. Kardos Samu védőügyvéd előzetes kérelmére Dr. Széke István előök közölte az ősz apával, hogy a fia ölte bocsánatot akar kérni.
 Meghaltatom a kérését!
 A vádlott felállott, de nem nézett rá az apjára, hanem a földre s azt mondta:
 — Azt akarom kérni, hogy most mikor nagy bajban vagyok, ne haragudjanak rám s ne vádoljanak. Bocsássanak meg nekem.
 Az öreg Antos Gábor rá sem nézett a fiára, hanem az elnökre szegedte tekintetét s így szólt:
 — Meg nem bocsátok. Mert mikor valaki józan fővel ilyen hallatlan dolgot elkövet, annak nem lehet megbocsátani.
 A vádlott erre leült és újra lehorgasztotta a fejét. Figyelmesen hallgatta az apja vallomását s minden egyes torhelőszóra tagadolag ránta a fejét s egyáltalában úgy viselkedett, mint aki kételkedik a vallomás igazságában.
 Az elnök ezután feltette kérdéseit az apához:

— Maga külön élt a feleségétől egy ideig?
 — Igen, öt évig.
 — Az Antos Gyula születésekor volt arról szó, hogy elmaradhatott volna?
 — Nem volt arról szó sem.
 — Mért adták ezt a fiut dajkaságba?
 — Az orvos rendelte. Zsiga is úgy volt dajkaságban.
 — Nem vette észre, hogy a felesége hogy bánt ezzel a fiúval?
 — Eppen úgy, mint Zsigával, nem tett semmi különbséget köztük.
 — Gyerek korában a fiu nem volt káromkodós?
 — Már gyermek korában indulatos és mérges volt. Még a fejét is a falhoz verte.
 — Olyankor tudta, hogy mit csinál?
 — Tudta azért, hogy mit csinál.
 — Az édes anyjával hogy bánt?
 — Káromkodós, goromba volt az egész családdal szemben. Zsigával meg a feleségével két év óta nem beszéltek, pedig együtt hajtották mindennap a tehenet.
 — Fenyegette magukat valamikor?
 — Egyszer a Zsiga gyermeke miatt, mert kenyeret piritottak neki, összeszóllalkoztak, nagyon megmérgeződött és azt kiabálta, hogy mind agyon lövöldözöm. A puskafelé szaladt, nem vette le, mert elébe álltam és azt mondtam, hadd lássam, hogy lövöd le az apádat.
 — Katona Ágnest ismeri? Tudja hogy Gyula járt hozzá?
 — Igen, ismerem, elleneztek, hogy oda járjon, mondtuk, hogy kap külső leányt is, aki vagyonosabb.
 — Volt-e a miatt maguk között rossz viszony?
 — Nem volt, mert neki nem parancsolt senki.
 — A Domokos leányt ki ajánlotta a fiának?
 — Ő maga kereste, nem is tudunk róla, hogy olyan nagy leánya van Domokosnak.
 — Nem vette észre az eset előtt, hogy busul, valami tőri a fejét?
 — Régen készülhetett már, mert debreczeni nagy vásárkor kölcsön kért egyik szomszédától 6 frtot, hogy revolvort akar venni.
 — De nem tudta, hogy mit akar azzal?
 — Azt nem is gyanítottam.
 — Nem vette észre, hogy ez a fiu valamelyikük élete ellen tör?
 — Azt nem lehetett gondolni.
 — Aznap nem beszélgettek vele?
 — Nem, mindég mentől kevesebbet beszélünk, mert csunyán beszélt.
 — Akkor este elmentek hazulról.
 — A felesége egyedül maradt otthon?
 — Igen, ő egyedül maradt. Szeretett mindég bibliát olvasni.
 — Beszélje el, mit találtak, mikor haza jöttek?
 — A kis kaput félig nyitva találtam, miadjárt megijedtem. A szoba ajtót nem tudtuk kinyitni, előtte feküdt a holttest, arccal a földre borulva. Ott feküdt a feleségem meghalva nagy vértócsában.
 — Mit találtak a szobában?
 — Minden rendben volt, csak a ládából volt kiszedve a ruha és a pénz hiányzott. Ennek a jőfélének a (vádlottra mutat) a ruhája volt kirakva. Letett látni, hogy otthonos csinálta, mert a jegykendő szépen vigyázva volt letéve.
 — Mit tettek azután?
 — Küldtem a község-házhoz meg orvosért. Én Domokosékhoz mentem, ott találtam Gyulát, kihívtam és mondtam neki, hogy megölték az anyádat.
 — Mit szólt erre a fia?
 — Azt mondta: „Jaj, jaj ki eselkedhet?”

— Az nap hogy viselkedett Gyula? szomorú volt?
 — Nem nagyon busult, hanem azon járt az esze, hogy a sirásoknak mit adnak enni. Ő ment koporsót vásárolni is.
 — Halott valamikor a fiatalról olyan szót, hogy szeretné a vagyont?
 — Nem, soha sem.
 — Kié volt a vagyon?
 — A feleségomé.

Délután.

Délután dr. Kardos Samu intézett kérdéseket a vádlott atyjához.
 — Szereti Gyula fiát?
 — Nem szeretem. Csak addig szerettem, amíg jól viselte magát.
 — Kívánja, hogy a fiát megbüntessék?
 — Igen, kívánom hogy a megérdemelt büntetés érje.
 — Azt kívánja, hogy súlyos legyen a büntetés avagy enyhe?
 — Azt már a törvényszékre bízom.
 Azután következett a vádlott és apja szembesítése.

Elnök: Mit szól ehhez Antos Gyula?

— Az édes apám amiatt vádol engem, mert édes anyám biztatása folytán, mikor részeg állapotban tért haza, — ami gyakran megesett — korholtam, mocskoltam. Különben úgy viselkedett mint egy zsvány! (Mozgás a közönség közt)

Elnök: Figyelmeztetem, hogy a tárgyalás alatt a tanukat ne sértgesse, mert kénytelen leszek rendbüntetést alkalmazni, ami, tudja, a fogházban igen szigorú. Különben az apjával áll szemben. A vallomások számtalan eltérő részleteire megtörtént a szembesítés, mindketten megmaradnak vallomásaik mellett, többször csafolják meg egymást és mondják szembe, hogy nem igaz.

A vádlott testvére.

Antos Zsiga, a vádlott testvére, atyjával egybehangzóan adja elő úgy az előzményeit, mint az eset körülményeit.

Megerősíti, hogy Antos Gyula rosszul viselte magát az egész családdal szemben. Egy ízben azt mondta az anyjának: „Mikor az Istenbe lesz, hogy kirug kend a kéményen?” Továbbá: „Mit nazarénuskodik, látta az Istent, beszélt vele?”

E.: Mit gondol, miért ölte meg Gyula az anyját?

— Én azt hiszem, azért tette, hogy hamarabb örököljön.

E.: Volt néha a vagyonról szó?

— Soha sem, csak arról gondolom, hogy egyszer elárulta magát.

— Nem vette észre, hogy akkor este Gyula igazított volt, mikor a holttestet kiterítették?

— Nem látszott rajta, pedig gyanítottam azonnal, hogy ő tette, mert ismerem a rossz természetét.

E.: Van valami megjegyezni valója, Antos Gyula?

— Köszönöm szépen a hozzám való szivességüket, nincsen semmi szavam, még azt is visszavonom, amit az apám ellen mondtam. Bocsánatot kérek. Vádoljanak úgy, ahogy nekik tetszik.

A sógorasszony.

Vádlott sógorasszonya Antos Zsigáné szintén kíván vallomást tenni.

E.: Hogy viselt magát ez az Antos Gyula?

— Eleinte jól viselkedett, de később nagyon megváltozott. Indulatos, dühös természetű volt. Mindenben a vádlott apja és testvére vallomását erősíti meg. A szembesítéskor vádlott felhozta, hogy egy lakodalomban a sógorasszonya megsértette Katona Ágnest.

Ez úgy történt, hogy Katona Ágnest

a férje tánczra kérte és ottan tánczközben tiltakozott az ellen, hogy férje azzal az asszonnyal tánczoljon. „Gyulának a kedvese tánczoljon ő velem”. Márton Mihály és Márton Mshályné jelentéktelen vallomása, továbbá Csillag Ignác, Markbreit Dezső és Lukács Bálint kihallgatása után Katona Ágnes kikérdezésére került a sor.

Katona Ágnes vallomása.

Most következett a Katona Ágnes vallomása.

E. Leánykorában vette észre, hogy Antos Gyula szereti?

— Igen, tudtam, hogy szeret.

— Miért ment férjhez Nagy Jenőhöz?

— Azért, mert őt jobban szerettem.

— Nem azért, mert tudta, hogy a szülei ellenzik a házasságot?

— Nem, mert Nagy Jenőt szerettem, őt választottam.

— Mikor elvált Nagy Jenőtől, milyen szándékból járt ismét Antos Gyula magához?

— Nem mondta, de gyanítottam, hogy el akar venni. A válópert is sürgette.

— Ekkor már szerette?

— Nem kedveltem, csak azt hittem, hogy boldogabb leszek, mert a férjem kicsapongó volt, ő pedig szelíden viselte magát.

— Meddig tartott ez a viszony?

— Ez október 6-áig tartott, akkor egy levelet kaptam tőle. Elmondjam, hogy mi volt benne?

— Ha akarja elmondhatja.

Itt egy hosszú levelet mond el Katona Ágnes, amelyet sokszor igen sokszor elolvastott, kívülről betanult, mert azzal adta Antos tudomására, hogy hiába reméli általa a boldogítást, nem veheti el, csakit a viszonyt.

E. Mit csinált mikor azt a levelet megkapta?

— Nagyon rosszul esett, sőt, hogy ilyen csúnyán elbánt velem.

— Még azután írt egy levelet Antos Gyulának. Miért írta azt, azért mert szerette és azzal vissza akarta hívni?

— Nem, csak egy névtelen levelezőlapot küldtem neki, csupa passzióból, azt írtam rá:

„Irom leveleme. Nem irom alá a nevedet. Ugyis tudja, ki írta.”

Elnök: Szerette még akkor?

— Nem, mert nagyon megutáltam, hogy minden ok nélkül így megbántott, így csúffá tett.

— Vizsgálati fogságban is volt ezen ügyből kifolyólag?

— Igen, egy hónapig.

Elnök: Vádolt most már maga is beismeri, hogy alapítvánnyal régalmazta. Mint tehetette az? Megbántotta ön valamivel?

— Soha, soha nem bántottam, nem tudom miért tett így csúffá.

— Vonta valamikor kérdésre An ost, hogy miért ellenzik a család tagjai házasságukat?

— Tudtam hogy ellenzik, de nem emlékszem, hogy kérdésre vontam volna.

A tárgyalást ma délelőtt folytatják.

SZÍNHÁZ.

Márkus Emilia Máramaros-Szigeten. (Távirati tudósítás.) Márkus Emilia e hó 20-án Komjáthy János társulatával Máramaros-Szigetre érkezett, a hol nagy lelkesedéssel fogadták. A művésznő négyszer lépett föl és pedig a Vasgyáros, Folt, a mely tisztit, Francillon és Bölcső ezimű darabokban, mindannyiszor zsufoltig megtelt nézőtér

előtt. A közönség elárasztotta tapsaival és bokrétaival. A művésznő ma Szombathelyre utazott Halmai társulatához.

ÚJDONSÁGOK.

* **Debreczeni gazdák tanulmányutja.** A debreczeni gazdák Rácz Lajos gazdasági egyesületi titkár vezetése alatt a ma esteli vonattal utaznak Budapestre, hogy meglekintsék a párisi kiállítástól hazahozott magyar mezőgazdasági tárgyak kiállítását. A debreczeni gazdák csütörtökön estig maradnak a fővárosban és ez alatt meglekintik az iparmuzeumot, az állandó mezőgazdasági muzeumot, a technológiai muzeumot és a vasárca-sarnokokat is.

* **Kiállítás a nőipariskolában.** A nőipariskola kézimunka és rajzkiállítását e hó 26-án d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6 óráig. Egész évi munkásságok eredményét ismerhetjük ott meg és a közönség meggyőződhet, hogy hasznos és oly munkákkal foglalkoztatják növendékeiket, melyek mint iparcikkek is a nők életfentartásának eszközüi tekintendők. A kiállítás oszmos, izléses és tetszetős.

* **Honvédszenekar Debreczenben.** A debreczeni honvédtisztikar a tiszti kaszinó felavatási ünnepélyét a jövő hónap 20-án tartja meg. Erre az alkalomra Budapestről lejön Debreczenbe a honvédzenekar is. Először fogja látni Debreczen közönsége, amint a legmagyarabb város falai között, felvonulnak a honvédszenekar tagjai s először most fogja tőlük hallani a vérkergető magyar indulókat, a lelkesítő magyar nótákat. A honvédszenekar több napra keresztül marad Debreczenben s ez alatt a város közönségének tiszteletére térzenéket is rendez.

* **Rajz kiállítás az állami főreáliskolában.** Kedden és szerdán még nyitva lesz a főreáliskola rajzkiállítása. Megtekinthető d. e. 8-12-ig. A szives érdeklődőket ez uton hívja meg a tanári kar.

* **Kerékpáros kirándulás Máramarosba.** A debreczeni Tornaegylet ne any tagja 3-4 napos kirándulást tervez, melynek iránya Taraczköz, a Taracz völgyén föl, Kitálymező, Brusztura, Tiszaforrás, Körösmező, Máramaros-Sziget s innen vagy vasutal vissza vagy kerékpáron Akna-Sugata-gon, Kapnik-bányán, Nagybányán át Szathmárra s onnan vissza. Az ut kezdő és befejező részletei esetleg még módosulnak. A kirándulás június 29-én szombaton a déli gyorsvonattal kezdődik s hétfőn vagy kedden este végződik. Bővebb értesítést ad a Tornaegylet titkára dr. Horvay Róbert.

* **Bém katonája meghalt.** Kont János, debreczeni lakos, aki a nagy időkben Bem seregében, mint őrmester szolgált, meghalt. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Fajdalmas szívvel tudatjuk, hogy a szerető jó édes apa, nagy-

apa, após és rokon, néhai *Hédervári Kont János* 1848-49. honvédőrmester a Bem hadseregében, folyó hó 23-án életének 71-ik évében végegyengülésben rövid, de súlyos szenvedés után kiszenvedett. Drága halottunk hült tetemei e hó 25-én d. u. 3 órakor fognak a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Gyermekei: Irén, férje Gál Sándor, Ilona, férje Ladányi Zoltán, Paula, férje Ladányi Zoltán, Paula, férje Veress Kelemen, Árpád.

* **A debreczeni Tornaegylet és a város** között már régebben létrejött *adósvételi ügylet* végre lebonyolódott. Az 52,293 K. 18 fil. vételárból a városi ügyész kifizette az egylet nagyobb adósságait s ezt tegnap tartott ülésen Vecsey Imre tb. főjegyző referálása alapján a városi tanács tudomásul vette. A vételárból fenmaradt 448 K. 35 fil-t az egyletnek készpénzben kifizeti a városi házipénztár. Az első Takarékpénztárral fennálló, jelenleg 35003 K. 94 fillérnyi törlesztéses kölcsönt a város átvállalta, a vételárba betudta s a törlesztéseket ezentul a város fogja teljesíteni. Az ügynek illeten lebonyolításáról az egyletnek közgyűléssleg felhatalmazott képviselői dr. Kenézy Gyula elnök és dr. Horvay Róbert titkár, minthogy a tagok jó része már elávazott, majd az ősszel tartandó közgyűlésen fog beszámolni. Ugyanakkor jelenik meg az egylet működéséről s belső életéről kiadandó évkönyv is, melynek szerkesztésével a választmány legutóbbi ülésén a titkárt bizta meg.

* **Térzene a nagyerdőn.** A katonazenekar ma délután, miut rendszeren félhatkor térzenét tart. A térzenét természetesen csak kedvező idő esetén tartják meg. Ha délután négy óráig esik az eső és azután kitisztul, akkor is megtartják a térzenét.

* **A debreczeni gazdák nagy értekezlete.** A debreczeni gazdasági egyesület tagjait tegnap rendkívüli közgyűlésre hívta össze az elnökség, amelyen a gazdák igen nagy számmal jelentek meg. *Rickl Antal* elnök üdvözölte a megjelenteket s felkérte *Rácz Lajos* titkárt, hogy ismertesse a közgyűlés célját. Az ismertetés abban domborodott ki, hogy Debreczen gazdái maguk vállalkozzanak a Bánk és Fancsika famennyiségének Debreczenbe szállítására s ez irányban azzal a kérelemmel forduljon a gazdaközönség a tanácshoz, hogy ne zárt ajánlati versenyyel, hanem szóbeli árveréssel, a gazdák érdekeinek figyelembe vételével oldja meg a város a famennyiség beszállításának ügyét. Ez értelemben már kész is volt a memorandum, amely a következő sorokkal végződött: „Amidőn gazdatársaink kérelmét a fentiekben a tekintetes városi Tanács előtt tolmácsoljuk, tisztelettel kérjük, méltóztatásuk ezen ügyet újabb tárgyalás végett a gazdasági és jog- s pénzügyi bizottságnak kiadni s akként határozni, hogy vállalkozó gazdáinknak

a tengelyen való szállítás iránt a nyilvános szóbeli árlejtésen teendő ajánlata, ha az a város és a város polgársága érdekeivel ellentétben nem leendő: fogadtassék el és a szállítás a gazdaságosság vállalkozó tagjainak adassék ki. Kelt a debreczeni gazdasági egyesület 1901 június 23-án tartott rendkívüli közgyűléséből." A közgyűlés a memorandumot helyesléssel fogadta és Öry Mihály, Csáky Gergely, Szentessy János, Fehér Sándor, Király József felszólalásai után hozzájárult. Hangsúlyozták a szónokok, hogy a tengelyen való szállítás Debreczen város mezőgazdái nagyrészenek nyújt keresetforrást az által, hogy igavonószárgaikat a téli időben is foglalkoztathatják. Másrészt pedig a város speciális érdeke is megköveteli azt, hogy az ily nagyszabású vállalat pénztökéje ne vitesse el a városból idegen vállalkozók által, hanem a város polgársága között oszolják meg. A közgyűlés elhatározta, hogy a memorandumot küldötté nyújtja át a polgármesternek. A küldöttség tagjaiul Rickl Antal elnöke alatt bevásárolták: Kertész István, Jóna János, Polgár Bálint, Jeney József és Zöldi János.

* **A gyermekgyilkos anya.** Arany Julis, ki csak azért, hogy ballépését leleplezze, megölte a gyermekét. A bűntény azonban napfényre derült s a gyilkos anyát elfogták. Azóta a bábaképző intézetben tartották szoros őrizet alatt, nehogy magában valami kárt tehessen és a földi igazság szolgáltatás alól kimeneküljön. Tegnap azonban már át kísérték az ügyészség börtönébe, ahonnan bírái elé fog lépni.

* **Karóba esett gyermek.** Végzetes szerencsétlenség történt a sámsoni dombok mentén elterülő gazdasági földön, melynek fiatal 14 éves áldozata, Bucsei István néma ajkakkal fekszik már a kórház halottas kamájában. Vakmerősége és vigyázatlansága okozta halálát. Öccsével a hat éves Ferivel édes atyjuk dinnye földjén igazgatták a futó indákat, mikor Kulcsár Feri és Bandi hozzájuk jött, elcsalva őket, hogy menjenek madárfészket szedni. Együtt indultak el s a sámsoni dombok alatt csakhamar akadnak madárfészkekre. A fészkek levételre Bucsei István vállalkozott. A fiatal fa gyenge galya azonban nem bírta meg s a vakmerő gyermek körülbelül hét méter magasból lezuhant. Estében a fa egyik száraz, hegyes galyára zuhant, mely a fiu baloldalán testébe furódott. A gyermek sulya alatt ez is letört s lebukott a földre. Következő pillanatban felugrott, átmászott az árkon, itt már ereje elhagyta, összerogyott.

— Bandi! Feri! kiáltá vegyétek ki ezt a fát.

A megrémült gyermekek öntudatlanul, gépiesen fogadtak szót és kihúzták a fadarabot. A fa nyomán erősen bugyant fel a vér.

— Jajj, tegyétek vissza, mert rögtön meghalok! De már ekkor orrán száján megindult a vér, ajka megké-

kült s pár perc múlva kiszenvedett. A gyermekek hangos sirására a közelben dolgozó emberek figyelmesekké lettek s oda gyűltek a gyermek holtteste köré, Bunli József dinnyés értesítette a szülőket, akik borzadva hallgatták gyermekük szomorú végét.

Este hét óra tájban érkezett Bucsei György testvére a városba és értesítette a rendőrséget, ahonnan Mile Pál fogalmazó és Mihályi biztos kocsin hajtottak ki a szerencsétlenség színhelyére. A helyszíni szemle és vizsgálat megejtése után a gyermek holttestét beszállították a kórházba s a rendőri kirendeltség a késő éjjeli órákban tért vissza fáradtságos utjáról.

* **Találtatott.** A főposta épülete előtt tegnap zálogszékbe taltaltatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrfőkapitányi hivatalban átveheti.

* **Uj regényünk.** Lapunk mai számában Fenyvessy Béla tollából *A talizmán* cím alatt új regény közlését kezdtük el. Uj regényünkre, a mely szép leírása, fordulatokban gazdag részleteivel állandóan érdeklődésben tartja az olvasót s amellel nemes tanúságot rejt magában, felhívjuk regényolvasó közönségünk figyelmét.

* **Tűz helyett füst.** Tegnap este a népszámlálási iroda előtt nagy néptömeg gyűlt egybe s izgatottan várta a mérnökhatalmi hivatal kiküldöttjét. A lezárt ajtóknál állásain keresztül hatalmas tömegben tödült ki a füst s mindenki tüzről beszélt, mely az irodahelyiségben pusztít. Ez a feltevés azonban nem bizonyult valósnak, mert mikor felnyitották az ajtókat s behatoltak az irodába. A füst valószínűleg kémény bezugulása miatt az iroda felett lévő lakásból erre vette útját és a kályhán keresztül tödült a szobába. A tüzelés megszűnése után a füst tödülése is elmúlt s nyugodtan oszlott el a tömeg.

* **Lumpolás a lopott pénzen.** Tegnap este a Mester-utca 13-ik szám alatt lévő kocsma helyiségben három fiatal csavargó mulatott. Egymás után rendelték a sok italt és ételt. Tar Mihály Hatvan-utcai lakosnak feltűnt a bő költségek és az a gyanuja támadt, hogy ezek lopott pénzből költsékeznek. Gyanuját közölte is a kocsmárosnéval, azután távozott s csakhamar rendőrökkel tért vissza, a kik elfogták a csavargókat. A központon aztán kiderült, hogy Tar Mihály gyanuja alapos volt, mert a csavargók saját bevallásuk szerint a pénzt, állítólag harminczöt koronát, H.-Böszörményben lopták, melyből csak négy koronát költöttek el. A fiatal tolvajok, kik már nem egy ízben voltak büntetve, most ismét hívőrsre kerültek.

Válasz.

Lapunk tegnapi korlátolt tere gátolt bennünket abban, hogy szívünk s logjobb meggyőződésünk szerint még egy, de ez uttal már utolsó választ adjunk annak az újságnak, amely a nagyérdői eset megírásáért hírlapírói működésünkben megkritizált bennünket.

Nem szívesen foglalkozunk a kérdéssel, mert meggyőződésünk, hogy nem egy olyan kényes, egy napra, de azután feledésnek szánt közlemény, hanem nap-nap

utáni pertraktálása, forszírozása, ébresztheti fel a közönség felháborodását. És hogy most mégis irunk róla, annak a kényesnek hatása alatt tesszük, amely a provokációban rejlik. De amint kiméletesen tértünk ki eddig is a vonatkozások alól, ma is legfőbb igyekeztünk, hogy válaszukban ne lépjük át sem a diszkreczió, sem az intelligens hang határát.

Válaszukban nem feltűnés vezet bennünket, sem az hogy újságírói minőségében bárkit ledorongoljunk, hanem vezet az az igazságos érzület, amelyvel álláspontunkat védeni hivatottaknak érezzük magunkat. Es nem a féktelenül tulhajtott szó-áradat, hanem az érvek ereje a mi fegyverünk, amely már annyiszor és hisszük, hogy most is megszerezte a közönség rokonszenvét.

Megirtuk az esetet. Egyesek szerint helyesen, mások szerint nem. Nem leplezzük. Amilyen a közvélemény, úgy adjuk vissza hamisítlanul. A hiba azonban ott kezdődik, amikor az ügyet nem a *feledés*, hanem a *forszírozás* váltotta fel. Abban pedig általánosan egyet ért a közönség s jól esik konstatálnunk, hogy kifogásai nem ellenünk fordulnak. Nem rajtuk mult, hogy egy napután az esemény nemcsak okulást teremtett de szenvedélyeket is hullámzott. Ha tehát az egész ügyben valami szemben találja magával a közönség ítéletét, ez tisztán az, hogy a kényes ügy forszírozását még a konkurrenzia is elősegíti.

A forszírozásban felhozott minden váddal szemben elmondottuk érveinket, megdöntöttünk minden állítást és most nem is a megdöntött állítások, hanem cikkünk egy-egy olyan sorába kapaszkodnak bele, amely kiegészítetett ugyan mondatot, de a ténynyel össze nem függ.

Lovagolni a családi kérdésem, kiméletesen dolog. Ugy kritizálni az újságírói működést, amely megett tizenhat éves mult áll, tulságos öntetszelgés. Nem azt mondtuk, hogy a hátunk megett lévő családok kenyereért könyörögjük a közönség rokonszenvét, hanem tiltakoztunk az ellen, hogy amit szakadatlan munkával, lelkiismeretességgel, becsületes tollal kiérdemeltünk, a közönség rokonszenvét, ellenünk ingereljük. Becsületes munka alapította meg a mi lapunkat és nem a kunyorálás.

És hogy mindenben, de abban is igazságunk volt, vagy csak a konkurrenzia vette rá lapársunkat az idomtalan hangon tartott kritikára, mi sem bizonyítja jobban, hogy az esetet nem csupán mi, velünk másik helyi lap is megírta s az ellen egy szava sem volt. A Debreczeni Ujság néhány év alatt elért sikere a szálla.

Ennyit a cikkekre.

Végül azonban még egy szóval, a *nyílt levélre*, a morál prédikációra tartozunk. Tiltakozunk kell az ellen, hogy szavainkat és sorainkat olyan módon magyarázzák félre, mintha azokban valamelyes értő tendenzia ömlene el. Itt is bátran hivatkozhatunk lapunk multjára. Soha még benne senkit meg nem sértettünk s még a gondolatát is vissza kell utasítanunk annak, hogy soraink félremagyarázásával ezt bárki is feltételezze rólunk.

Mit értettünk a morális prédikáció alatt? Azt, hogy mi immoralitást látunk a lapunk ellen intézett üldözésben, immoralitást látunk benne, hogy akkor prédikálnak morált felettünk, amikor az általunk idézett hirdetés sokkal gyakoribb közlésével a Csokonai nyomda a nekünk felrótt hibába esett; immoralitást látunk abban, hogy míg mi olyan hirdetést soha le nem közöltünk, addig ott gyakorta látott napvilágot. Azért nem ismerjük el a morális prédikáció jogát, mert a nekünk felrótt hibától nem volt ment a mi ellenünk sem.

Ezt és ennyit s ezuttal utoljára erről az ügyről.

TÁVIRATOK.

Stefania állapota.

Baden, június 24. Lónyai grófné betegségének oka korai anyai áldás volt. Állapota most már javult.

A táblai elnök gyásza.

Nagyvárad, június 24. Ritoók Géza ügyvéd, táblai elnök fia Arkóban huszonegy éves korában tüdővészben elhunyt. Halálát felesége és gyermeke siratja.

Megőrült a templomban.

Pozsony, június 24. A Ferencziek templomában egy közhuszár ma meggyónt és megáldozott. Kevéssel azután ordítózni kezdett, kardot rántott és megtámadta a közönséget. Egy közbelépő rendőrt a fején és a hátán megsebesített, csak nagy nehezen tudták megkötözni a kórházba vinni, ahol konstatálták, hogy az elméje elberult.

Rablógyilkosság a sátorban.

Kolozsvár, június 24. Ma éjjel 12 óra után özv. Ignác Mártonné 70 éves gyümölcsárúsnét, aki a sétatér bejáratánál a nyári színház előtt árul már évtizedek óta és meglehetősen vagyonosra tett szert, ismeretlen tettes csákánnyal megtámadta a bódéjában, három súlyos csapást mért a fejére és a nála levő 220 koronáját elrabolta. A segélykiáltásra odaérkezett járőröknek a tettest nem sikerült elfogni. Csak annyit tudnak, hogy jól öltözött fekete ruhás egyén volt. A nyomozás eddig eredményre nem vezetett. A sérülések valószínűleg halálosak.

Háromszáz ember vízhalála.

New York, június 24. Roanoke virginiai városból azt táviratozzák, hogy Pocahontasban egy töltés beszakadása következtében 300 ember vízbe fullt. A víz egész házakat sodort el. A szerencsétlenség éjjelkor történt. Az áldozatok nagyjából bányászok és hozzátartozóik. A lapok jelentése szerint Elkhornban és más nagyobb és kisebb helységeken is nagy pusztítást vitt véghez az árvíz. A vasutat 25—30 mértföldnyi vonalon teljesen elpusztította az ár.

Transvaal.

London, június 24. Tegnapi Salisbury lord elnöklete alatt minisztertanács volt, melyen a kabinet összes tagjai részt vettek. Hír szerint a kabinet a délafrikai háború dolgában döntő határozatokat hozott oly értelemben, hogy a birokotól feltétlenül megadást követel.

London, június 24. A Fokföldön 100, Transvaalban és Orangeban 10 ezer búr áll fegyverben. Az angol csapatok egészségi állapota a közeledő tél

hatása alatt leirhatatlan. Merimann és Sauer búr delegátusok visszatartak Transvába, kijelentették, hogy missziójuk kudarcot vallott.

Pétervár, június 24. Hírlik, hogy Vilmos császár legközelebb fogadja Krügerert.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buxa októberre	3.07
Rosa októberre	6.78
Zab októberre	6.31
Tengeri júliusra	5.36
Tengeri 1902 májusra	5.10

Az irányzat lanyha. — Amerika $\frac{3}{8}$ centtel olcsóbb. Berlin $\frac{1}{2}$ márkával magasabb.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A megvesztegetett német sajtó.** (Éjjeli expressa tudósítás.) Berlinből jelentik, hogy az ottani törvényszék tegnapelőtt tárgyalta a „Leipziger Neueste Nachrichten”-nek a „Kölnische Zeitung” ellen indított perét. Ez utóbbi azt írta lipcei kollegájáról, hogy a birokotól pénzt fogadott el és ezért lett búrbarát. E miatt azután a „L. N. N.” rágalmazási pört indított a „Köln. Ztg.” ellen, a melynek folyamán éppen az ellenkező bizonyult be, t. i. az, hogy a „Köln. Ztg.” a délafrikai angol aranybánya részvénytársaságoktól állandóan jelentékeny subvencziót huzott. A bíróság a „Köln. Ztg.” két munkatársát 200 illetve 300 márka pénzbüntetéssel sújtotta.

× **Családi dráma.** (Éjjeli expressa tudósítás.) Véres családi esemény tartja izgalomban Perge község lakosait. A község egyik legvagyonosabb gazdája gyilkosságra vetemedett. E hó 22-én történt a szomorú eset, melynek részleteiről az alábbi tudósítást vettük; Karsa Ferencz peregi lakos nem jó szemmel nézte, hogy leányának egy odaváló szegény legény udvarol. A fiatalok szerették egymást s ennél fogva a legény majdnem minden este ellátogatott a leányhoz, a ki hol a kis kapuban, hol pedig a kert alján várakozott a legényre. Karsa neszt vette ennek a találkozásnak, megtiltotta a leánynak, hogy Dobkával a viszonyt folytassa. A szerelmesek azonban nem hagyták annyiban a dolgot s a szigorú tilalom dacára is módját ejtették, hogy találkozzanak. Tegnapelőtt este Karsa Erzsike ismét ott várt a kertjük aljában Dobkára, aki később meg is érkezett. Ott beszélgetett a szerelmes pároskák a kertek alatt, a mikor észrevette ezt a leány apja. Annyira fölindult, hogy leakasztotta fölötté fegyverét s rájuk süttötte. A golyó a leány hátába fúródott, a ki e miatt eszméletét veszítve elesett. Az öreg Karsa odafutott, de ekkor Dobka, a szerelmes legény neki ugrott, kivette a fegyvert kezéből, letépte a földre és egy előrántott késsel addig vagdalta, a mig az öreg szíven találva meg nem halt. A gyilkos legény hazafutott és a saját padlásukon felakasztotta magát. A szerencsétlenül járt leány életét talán meg lehet menteni,

de az apja és szeretője már mind a kettő halott.

× **Gazdag emberek** (Éjjeli expressa tudósítás.) Az amerikai nábobokon kívül, akikről már többször megemlékeztünk, a következők a leggazdagabb emberek a világon: Beit J. kinberleyi gyómánbánya tulajdonos vagyona 2500 millió frank, ugyancsak van Li Hung Csángnak, az ismert kínai államférfiúnak. Utánuk következnek Robinson délafrikai aranybánya-tulajdonos 2000 millió és a párisi Rothschild 1500 millió frankkal. Ausztráliában a leggazdagabb ember Frigyes főherceg, akinek vagyonát 250 millió frankra becsülik, Lichtenstein hercegnek 300, Schwarzenberg hercegnek 200, Cohn olmützi érseknek 200, báró Leitenbergnek 125 és Montenuovo hercegnek 120 milliója van. Magyarországi leggazdagabb birtokosa Eszterházy hercegnek vagyona kétezár millió frankot ér. Anglia nábobjai ezek: A westministeri herceg 375, Ireagh lord 350, Buchleach, Derby és Redford hercegek egyenkint 250 millió. Bute és Cadogan márkik 225—225 millió, Northumberland herceg 150 millió, Sir Cecil Rhodes 125 millió, Németország leggazdagabb emberei Mendelsohn 300 millióval, Krupp 250 millióval, Pless herceg 225 millióval és Henckel Dounersmark gróf 220 millióval. Párisban a Rothschildokon kívül gazdag emberek még Heine 375 és Guszmán Blanco 125 millióval. Megemlítendők még Candino Isidor chilet nátron király 350 millióval, Smith I. mexikói birtokos 245 millióval, Medina-Celi spanyol herceg, Arentberg belga herceg és Wormhoff orosz gróf 150—150 millióval.

× A sörös kőkorsók bélyege.

(Éjjeli expressa tudósítás.) Megtörtént egy fővárosi vendéglőssel, hogy a főkapitányság lefoglaltatta a vendéglős által használt sörös kőkancsókat, mert azok az előirt korona bélyeg által nem voltak hitelesítve. Az ügy a belügyminiszter elé került és a miniszter most a főkapitánysághoz rendeletet intézett, melynek tartalma röviden ez: A szóban forgó sörös kőkorsók lefoglalásának törvényes alapja nem volt, mert a hitelezési kényszer tárgyában kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet csupán azt állapította meg, hogy a sör kimérésére használt üveg-poharaknak kell koronabélyeggel hitelesítve lenniük; a kőkorsókra nézve azonban ilyen rendelkezést nem tartalmaz.

× A könyöradománygyűjtő tragédiája.

(Éjjeli expressa tudósítás.) Szörnyű bünténynek jött nyomára a csordörög Tar-nócson, melyet egy odaváló házaspár még a múlt hét elején követett el, de csak most jött napfényre. A múlt hét elején megjelent az előljáróságnál egy Truszkó Antal nevű szuhai lakos, akinek a belügyminiszter által a község leégett temploma javára az egész országra könyöradománygyűjtési engedély volt. Truszkó amint Tar-nócra ért, jelentkezett az előljáróságnál és megkezdte a gyűjtést. Estefelé Havala József házához tért be. Ettől kezdve nem látta Truszkót senki, csak tegnap hajnalban fedezték föl a feloszlófélben levő holttestet kegyetlenül eltorzítva. A megindított nyomozás az alábbi részleteket derítette ki: E hó 17-én este Havala József és felesége, akiknél az áldozat szintén megfordult gyűjtés végett, Truszkót ott tartották maguknál va csorára és éjjeli szállásra. Beszélgetés közben szó esett arról is, hogy Truszkó már mennyi pénzt gyűjtött össze. Havalák azt hitték, hogy

ez a pénz mind Truszkónál van, azért éjnek idején megölték Truszkót és holttestét az istállóban rejtették el. A megölt Truszkónál 200 forintot véltek találni, de csak 10 forintot találtak, mert a többi elküldte baba. Négy napig feküdt Truszkó holtteste az istállóban, de már akkor oly nagy szagot árasztott, hogy a gyilkos házaspár kénytelen volt péntek éjjel kivinni a hullát a házból s bedobták egy vályogvető gödörbe, ahol a munkások tegnap reggel rátaláltak. A csendőrség, miután megállapította, hogy a meggyilkolt Havaláknál fordul meg utoljára, vallatásra fogta őket és Havalának a 8 éves kis fia be is vallotta, hogy ott volt a bácsi. Ekkor Havalák a gyilkosság részleteit is elmondta. A gyilkos házaspárt a csendőrség letartóztatta s értesítették Truszkó hozzátartozóit a borzalmas esetről.

Eltűnt minis teri titkár.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, június 24.

A pénzügyminisztérium egy segédtitkára néhány nap óta elhagyta Budapestet. Megtette ezt azelőtt is, talán minden esztendő nyarán és azon nem is akadt fenn senki. De ugyancsak más körülmények között hagyta el a titkár az idén Budapestet. Senki sem tudja, hogy hova utazott, meddig marad el és egyáltalán vissza jön-e? Még az ügyvédje dr. Várady Gábor országos képviselő sem tudja. Pedig sokan érdeklődnek a sorsa után. Barátai, kollégái, ismerősei, egy elegáns, sugár természetű, széke báróné, mind aggódnak az eltűntért, de leginkább siratják a — hitelezői.

A fiatal segédtitkár dúsgazdag családgyermeke. Egyszerűen öltözködött, soha gummiradleren nem járt és mégis mesés összegű adósságot halmozott össze. Az apja csak egyre fizetgette ki a fia váltóit. Am nem tudta, oly gyorsan beváltani az elfogadványokat, mint a milyen lavinaszerűleg szaporodtak azok. És a segédtitkár irtózatosságot is fizetett. Egy alkalommal felcizált a hivatalába egy ismert pénzügynököt. Igen röviden tárgyalt vele.

— Most egy óra négy percet mutat az óra. Itt van egy kétezer forintos váltó. Lejárat nincs rajta. Töltsé ki, ahogy akarja. De ha két óra és öt perczkor nem kapok ezer forintot, ne kerüljön többé a szemem elé.

Szóval a váltók már mesés összegre szaporodtak föl. A papa megunt a fizetést. Beadta a segédtitkár urat egy szanatóriumba. Két hetet töltött csak ott s a megfigyelés eredményeképp bizonyítványt adtak az orvosok arról, hogy a segédtitkár veszedelmesen idegbeteg. A „nagy beteg” segédtitkár erre szabadságot kért a minisztertől. Beteg, hát meg is kapta a két havi szabadságot. Ámde, hogy sok restanciát ne hagyjon vissza, hazavitte a lakására az aktáit és „nagy beteg” otthon dolgozta föl az ügyeket. A napokban aztán elutazott, hogy hova tűnt el, azt, — mint említettük — nem tudja senki. Az Erzsébet-téri kioszkban, az uzsorás börzén azt beszélnek, hogy a titkár nem beteg.

A talizmán.

— Regény. —

Írta: **Fenyvessy Béla.**

I.

Téli este volt.

Kilencz óra felé járt az idő. A nagyváros utcáin még élénkség, zaj uralkodott. A szánkák csengő hangja, csörgő lárájára csak növelte az utca zaját.

A nyüzsgő sokaság között egy köpenybe burkolt férfi sietett. Nem érdekelte a világon semmi. Azt igazolta, mikor tekintetre so méltatta a mellette elhaladó szép nőket, a fényesen kivilágított kirakatokat. Haladt sietve tovább, gondolataiban mélyen elmerülve.

Utja hosszan tartott. Utczáról-utczára tért át, míg egy magas épületnél megállott. Csengetett! Sokkal hamarabb kaput nyitottak, mint hitte volna. Egy alacsony emberke állott előtte, czifra uniformisban.

— Korda bácsi hol van? — kérdezte az idegen, a kinek feltűnt a czifra ruhás emberke.

— Korda bácsi? — nevette el magát a czifruháas. Volt, nincs. Előitem ő volt a házmester, de hát azóta más foglalkozása lehet.

— Hát elmert?

— El.

— Mikor?

— Egy éve már annak uram.

— Egy éve? No azon csudálkozom!

Szóval maga most a házmester?

— Igen, én vagyok!

— Akkor vezessen urnöjéhez!

— Öt uram? Talán tréfál.

— Ne beszéljen badarságot, mondtam már, hogy vezessen urnöjéhez.

S ugyan micsoda uráról beszél az ur. Nekem csak uram van, az pedig még nőlen ember.

— Hogyan hát Köröndyné nagysága nem itt lakik?

— Csak lakott! Az ura halála után

kevésből hi kellett költöznie.

— Ki? Hát miért?

— Mert a végrendelet szerint nem maradt rá semmi.

— És Helén kisasszony?

— Az is.

— Kié hát ez a palota?

— Jerák Demeteré.

A Köröndy volt házfelügyelője?

Azé hát.

— Az idegen, miutha gondolkozott volna,

egy darabig nem tett fel kérdést. A czifru

ruhás kis emberke pedig rászólt:

— Látom, hogy az ur eltévedt, tessék

hát másfelé kereskedni.

— Az idegen gyorsan válaszolta:

— Vezessen Jerák urhoz.

— Azt nem tehetem.
— Miért?
— Mert estély van nála.
— Az mindegy.
— De csak meghívott vendégeket bocsáthatok be.

— Én, az igaz, nem vagyok meghívva, de ha megmondja, hogy a régi jó barátja van itt, aki tengeren tuli utról jött, nagyon meg fog örülni s tárt karokkal fogad.

Folyt. köv.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból,

Dr. Kétly, dr. Bókay, dr. Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca 1. szám, a czukráda mellett. A czimre tessék vigyázni!

T. háziasszonyok figyelmébe!

Ingyen szerezhetik be konyhaedényeiket, kik a lent jegyzett cikkekkel nálunk vásárolják, mivel a vásárlásból 5% engedményt nyújtunk. Ezen engedmény a bevásárlásnál szelvényekben adatik ki, mely szelvények bármikor konyha edények beváltására szolgálhatnak. Tisztelettel Neumann és Weisz festék, zsír- és szerszám vasalások, faragványok, görliczek és zománcozott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan utca 5. szám.

BOBÁR JEGYZÉK

CSANAK JÁNOS

nagy vadasi termelése.

1 liter Kövidinka ... 72 fillér.

1 liter Fzerjő ... 84 fillér.

1 liter Risling ... 84 fillér.

1 liter Kadarka ... 72 fillér.

1 liter Garbenet ... 1 kor.

Vendéglősök és koresmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény.

Kapható egyedül

CSANAK JÓZSEFNÉL

DEBRECZENBEN.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Nádszék bekötését elvállalom Madácsi János rostás- és nádszékösztítő. Kossuth-utca 29. sz.

Egy jó családból való 14 éves fiú rőtös üzletben tanulónak ajánlkozik Kálmánchelyi Kálmán Bőszörmény.

Egy garçon szoba butor és 3 vas-lálya elkötéséért kiadó. Czipa a kiadóhivatalban.

Intelligens önálló iparos 35 éves keresztény, ismeretség hiányában ez úton keres egy, e koron belül lévő művelt urat leányt vagy özvegyet 12,000-10,000 korona hozománnyal, életjárszakkal. Arczékpelellátott nem anonym ajánlatok „Jellem” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. — Föltétlenül discret eljárás.

Eredeti vizsla kutya 4-5 hónapos kiadó. Homokkert I. járás 31. sz.

Veszek debreczeni helyivasut részvényeket. Czipa a kiadóhivatalban.

Egy csinos butorozott szoba külön kijáratú kiadó. Rákóczy-utca 10 szám.

Tanulónak Komlóssy Lajos fűszerüzletében egy jó családból való fiú felvétetik.

A szőlő-szövetkezet siller és borai, továbbá kitűnő asztali bor kapható Czeglédy és Polgár fűszerüzletében.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemete-fü cukorka. Kapható Borsy-czukrászdában és Franciscus és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Gyógyszerész gyakor- noknak felvétetik egy 6-8 osztályt végzett ifjú Balázs Ödön gyógyszer-tárában Csapó-utca.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piaze-utca 7. szám.

Szintartó legújabb satin, kreton, battiszt pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divat-üzletében, Bika szálloda mellett.

Czégnyomású levélpapír és borítékok, ugyesintén üzleti kártyák és mindennemű nyomtatványokat izléses kiállításban rendkívül olcsón készít Horovitz Zsigmond nyomdája, Debreczen, Piaze-n. 66.

Első debreczeni borozó (bodega) megnyitott, piaze-utca 75. sz., az Elite kávéházzal szemben. Mindennap friss cőser felvágott, virsli Nagy Szebenből, 1 liter új bor 36 kr. Tisztelettel **Wieder Sámuel**.

Részlet üzlet. Minden nő és állan-dó lakással bírő egyén csekély heti, vagy havi részletfizetésre vásárolhat vásznakot, kész férfi és női öltönyt, női kabátot és gallérokat és mindenféle kőzműarukat Kaiser Salomér üzletében, Hatvan-utca 2. sz.

PARÁDI

ÁSVÁNY-VIZ

— kiváló gyógy- és borviz. —

— Főraktár: Debreczenben, —

CSANAK JÓZSEFNÉL.

Kapható ezenkívül minden fűszerkerkedésben és vendéglőben.

A t. asztalos és festő iparosok
figyelmébe!

Vállalataikhoz szükséges faragványokat, léczeket, szerszám és vasalásokat, por- és olajfestékeket, lackokat, kenczét a legjutányosabb árban szerezhetik be

Neumann és Weisz

festék- és szerszám gyári raktárban, Hatvan-u. 5.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás,

továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség

azonnal kiadó. — Ugyanott

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től kiadó.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára
a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizs-porral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben: fehér, rózsaszín és crém színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsezal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Vasáru-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőimöt és a n. é. közönséget tudatni, hogy 20 év óta a helybeli piacon fennálló

vasáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítva és új árukkal felszerelve
(a Frohner szálloda mellé)

főter 69 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába

helyeztettem át.

Amidőn irántam az eddig tanusított szives pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő.

Vasáru cikkek legolesőbb bevásárlási forrása.